

ПОЛОЖЕННЯ

**про організацію навчального процесу на кафедрі екологічного права
при викладанні навчальної дисципліни «Екологічне право»
у 6 семестрі 2023-2024 та 7 семестрі 2024-2025 навчального року**

денні факультети

**(затверджено на засіданні кафедри екологічного права
5 лютого 2024 р., протокол № 8)**

Вивчення навчальної дисципліни «Екологічне право» розраховано на два семестри (відповідно – 6-й семестр 3 курсу та 7-й семестр 4 курсу).

Освітній процес в процесі вивчення навчальної дисципліни «Екологічне право» здійснюється у таких формах: *навчальні заняття; самостійна робота; контрольні-залікові заходи.*

Основними видами навчальних занять є: *лекція, семінар, практичне заняття, консультація та інші.*

Контрольні заходи складають *поточний та підсумковий* види контролю.

Оцінювання знань студентів за результатами поточного контролю за кожний семестр навчання здійснюється за наступною формулою:

- **від 0 до 14 балів** – 6 навчальний семестр (відповіді на практичних заняттях та виконання тестових завдань);
- **від 0 до 16 балів** – 7 навчальний семестр (відповіді на практичних заняттях та виконання тестових завдань);
- **від 0 до 10 балів** – виконання індивідуальних завдань.

Відповідно, загальна кількість балів за усіма об'єктами поточного контролю з навчальної дисципліни «Екологічне право» має перебувати в діапазоні **від 0 до 40 балів**.

**Розподіл балів між формами організації освітнього процесу
та видами контрольних заходів**

Максимальна кількість балів					
Навчальний блок	Відповіді на практичних заняттях	Виконання тестових завдань	Разом за практичні заняття і тестові завдання	Виконання індивідуальних завдань	Усього за результатами поточного контролю
I блок 6 семестр 10 занять	10	4	30	10	40
II блок 7 семестр 10 занять	10	6			

**Шкала оцінювання знань і умінь студента на практичних заняттях
(за одне практичне заняття студент може отримати від 0 до 1 бала)**

Кількість балів	Критерії оцінювання знань і умінь студента
1 бал	<ul style="list-style-type: none"> - повне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни та планом практичних занять; - засвоєння основної та систематичне опанування додаткової наукової літератури, знання чинного екологічного законодавства з відповідних тем, рекомендованих у навчально-методичному посібнику; - повні, логічно побудовані, ґрунтовні та правильні відповіді на основні питання плану практичних занять та додаткові питання, поставлені викладачем; - правильне розв'язання практичних завдань, засноване на застосуванні конкретних правових норм та судової практики, високий рівень засвоєння практичних навичок за певною темою; - уміння довести свою точку зору при обговоренні дискусійних питань, використовувати необхідний матеріал для обґрунтування власної правової позиції, у тому числі для усунення прогалин або неточностей у відповідях інших студентів; - здатність до самостійного поповнення знань з екологічного права та використання їх під час аналізу правових джерел та практичних ситуацій;
0,5 бала	<ul style="list-style-type: none"> - достатнє знання теоретичного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, з можливими незначними неточностями; - засвоєння та використання основної літератури та нормативних актів, рекомендованих у навчально-методичному посібнику; - достатній рівень та обсяг вирішення практичних завдань, наявність практичних навичок для засвоєння теми;

	- слухні, ґрунтовні зауваження при обговоренні дискусійних питань або доповнення відповідей інших студентів;
0 балів	- відсутність на практичних заняттях; - повна відсутність активності на практичних заняттях (немає відповідей, доповнень, участі в обговоренні питань); - відсутність знань по жодному з питань плану практичних занять за відповідними темами, неправильне вирішення практичних завдань.

Шкала оцінювання знань і умінь студента при виконанні індивідуальних завдань

При оцінюванні результатів виконання індивідуальних завдань використовується диференційований підхід, в основу якого покладено виділення різних форм індивідуальної роботи студентів. Індивідуальна робота студента здійснюється шляхом виконання одного або декількох видів індивідуальних творчих або науково-дослідницьких завдань (за умови, що загальна кількість балів за виконані види завдань не перевищує 10), які обираються студентом з урахуванням його творчих можливостей, навчальних здобутків та наукових інтересів за погодженням з лектором або викладачем, який веде практичні заняття.

Кількість балів	Форми індивідуальної роботи студентів
0-10 балів	- підготовка під керівництвом викладача та участь у міжнародних студентських змаганнях, дебатних турнірах, муткортах та інших заходах у межах тематики програми з екологічного права; - підготовка під керівництвом викладача та подання на міжнародний конкурс студентської наукової роботи в межах тематики програми з екологічного права;
0-9 балів	- підготовка під керівництвом викладача та участь у всеукраїнських студентських змаганнях, дебатних турнірах, муткортах та інших заходах у межах тематики програми з екологічного права; - підготовка під керівництвом викладача та подання на всеукраїнський конкурс студентської наукової роботи в межах тематики програми з екологічного права;

0-8 балів	<p>- підготовка під керівництвом викладача та участь у регіональних студентських змаганнях, дебатних турнірах, муткортах та інших заходах у межах тематики програми з екологічного права;</p> <p>- підготовка під керівництвом викладача та подання на регіональний конкурс студентської наукової роботи в межах тематики програми з екологічного права;</p> <p>- підготовка під керівництвом викладача наукової доповіді (повідомлення) та виступ на засіданні наукового гуртка з подальшою публікацією матеріалів у фаховому виданні (наукова стаття);</p>
0-7 балів	<p>- підготовка під керівництвом викладача наукової доповіді (повідомлення) та виступ на засіданні наукового гуртка з подальшою публікацією матеріалів у збірнику тез наукових доповідей (повідомлень) на конференції, круглому столі або іншому науковому заході, організованому кафедрою екологічного права;</p> <p>- публікація у фаховому виданні наукової статті, узгодженої та прорецензованої викладачем, у межах тематики програми з екологічного права;</p>
0-6 балів	<p>- публікація 1-х тез наукових доповідей (повідомлень), узгоджених та прорецензованих викладачем, у межах тематики програми з екологічного права з виступом на конференції, круглому столі або іншому науковому заході, організованому кафедрою екологічного права;</p> <p>- підготовка та написання реферату за актуальною і сучасною еколого-правовою проблематикою, узгодженою з викладачем;</p>
0-5 балів	<p>- публікація 2-х тез наукових доповідей (повідомлень), узгоджених та прорецензованих викладачем, у матеріалах наукових конференцій, круглих столів тощо у межах тематики програми з екологічного права;</p> <p>- складання практичних ситуативних задач у межах тематики програми з екологічного права за темами та в кількості, узгодженими з викладачем;</p>
0-4 балів	<p>- створення тестів або презентацій у межах тематики програми з екологічного права за темами та в кількості, узгодженими з викладачем;</p> <p>- розробка та складання схем або таблиць у межах тематики програми з екологічного права за темами та в кількості, узгодженими з викладачем;</p>
0-3 бали	<p>- підготовка і написання реферату за однією з рекомендованих кафедрою тем;</p> <p>- тематичне узагальнення правозастосовної практики з метою отримання поглиблених знань щодо особливостей застосування окремих норм національного екологічного законодавства,</p>

	європейського та міжнародного екологічного права; - підготовка невеликої (не більше 5-ти хв.) наукової доповіді в межах тематики програми екологічного права, її презентація на практичному занятті в рамках вивчення поточної теми; - зібрання постатейного матеріалу та письмовий аналіз окремих норм законодавства;
0-2 бали	- анотування або аналіз наукової та навчально-методичної літератури з екологічного права; - складання термінологічних словників за заданою викладачем темою курсу; - складання бібліографічних списків (переліку літератури) за заданою викладачем темою курсу; - пошук та підготовка довідкової інформації за заданою викладачем темою курсу;
1 бал	- написання конспектів наукової монографічної або періодичної літератури з екологічного права; - підтверджена сертифікатом або іншим документом участь у наукових, науково-практичних конференціях, круглих столах та інших заходах, пов'язаних з навчальною дисципліною.

Захищена курсова робота може бути зарахована як індивідуальна робота та оцінена в діапазоні від 4 до 8 балів залежно від результату захисту курсової роботи.

Оцінка за курсову роботу за результатами захисту	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за індивідуальну роботу
Відмінно	A	90–100	8
Дуже добре	B	80–89	7
Добре	C	75–79	6
Задовільно	D	70–74	5
Достатньо	E	60–69	4

Критерії оцінювання курсових робіт

Рецензування курсових робіт

При рецензуванні курсової роботи рецензент оцінює зміст роботи в межах 50 балів за такими критеріями:

Кількість	Критерії оцінювання змісту курсової роботи
------------------	---

балів	
50	1. Питання плану роботи висвітлені повно та точно. 2. Проаналізовані висловлені в навчальній та науковій літературі погляди щодо предмету дослідження; на основі їх порівняльної оцінки, висловлено особисте ставлення автора щодо кожного з них, а також дана особиста оцінка запропонованим у літературі пропозиціям стосовно шляхів вирішення таких проблемних питань, які стосуються теми, та (або) висловлені власні пропозиції.
45	1. Питання плану роботи висвітлені повно. 2. Проаналізовані літературні джерела, рекомендовані кафедрою при написанні роботи на відповідну тему. 3. Є 2-3 незначні помилки при висвітленні питань теми.
40	1. Більшість питань плану роботи висвітлені повно і точно. 2. Одне з питань розкрито не достатньо повно або при його висвітленні допущена суттєва помилка. 3. Проаналізовані основні літературні джерела, рекомендовані кафедрою при написанні роботи на відповідну тему.
30	1. Питання плану теми висвітлені поверхово. 2. При написанні використана незначна кількість монографічних та нормативних джерел із числа рекомендованих кафедрою. 3. При розкритті питань плану допущені грубі помилки.
0	Тема не розкрита.

Курсова робота, оцінена рецензентом у 0 балів, до захисту не допускається та повертається студентові для доопрацювання.

Захист курсових робіт

Оцінювання курсової роботи під час її захисту проводиться за такими критеріями:

Кількість балів	Критерії оцінювання знань і умінь студента
50	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу по темі курсової роботи, у тому числі орієнтація в основних наукових концепціях, що стосуються даної теми. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої методичними порадами. 3. Здатність до використання отриманих результатів у практичній роботі.
45	1. Повне знання матеріалу по темі курсової роботи. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою методичними порадами. 3. Здатність до розуміння значення отриманих результатів для

	практичної роботи.
40	1. Достатньо повне знання матеріалу по темі курсової роботи, відсутність у відповідях при захисті суттєвих неточностей. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої методичними порадами. 3. Здатність у цілому до розуміння значення отриманих результатів для практичної роботи.
35	1. Знання основного матеріалу по темі курсової роботи. 2. Часткове засвоєння основної літератури, рекомендованої методичними порадами. 3. Помилки та певні неточності при відповіді на захисті за наявності знань для їх самостійного усунення або усунення за допомогою викладача.
30	1. Знання основного матеріалу по темі курсової роботи в обсязі, що уможливорює подальше його засвоєння. 2. Знайомство з основною літературою, рекомендованою методичними порадами. 3. Допущені помилки при відповіді на захисті, однак при цьому проявлені знання, які дозволяють усунути найсуттєвіші помилки за допомогою викладача.
25	1. Відсутність знань по значній частині основного матеріалу із теми курсової роботи; 2. Наявність суттєвих помилок при відповіді на захисті. 3. Неможливість в достатньому обсязі засвоїти матеріал по роботі без додаткової підготовки по даній темі.

Підсумкова оцінка по написанню та захисту курсової роботи складається із суми балів, виставлених рецензентом при оцінюванні змісту курсової роботи та отриманих за результатами захисту роботи.

Підсумкова оцінка у балах переводиться у чотирибальну шкалу та оцінку за шкалою ECTS відповідно до наведеної таблиці.

Кількість балів за курсову роботу за шкалою ECTS	Відповідні рівні чотирибальної (державної) шкали успішності	Шкала ECTS
90–100	відмінно	A
80–89	добре	B
75–79		C
70–74		D
60–69	незадовільно	E
35–59		FX
0–34		F

Самостійна робота студентів

Самостійна робота – вид позааудиторної роботи навчального характеру, яка спрямована на вивчення програмного матеріалу навчального курсу. Під час цього виду роботи студент має самостійно опрацювати конспекти лекцій, рекомендовану літературу, нормативні акти, матеріали емпіричних досліджень до тем, що виносяться на практичні заняття.

Формами самостійної роботи студентів є:

- 1) доопрацювання матеріалів лекції;
- 2) робота в інформаційних мережах;
- 3) наукове повідомлення з вузькоспеціальною проблематикою;
- 4) підготовка тематичних презентацій;
- 5) підготовка та публікація наукових статей, тез тощо;
- 6) розробка схем, таблиць з тем початкової дисципліни;
- 7) анотування наукових статей і монографій;
- 8) здійснення аналізу законопроектів і змін законодавства.

Самостійна робота студентів полягає у вивченні додаткової навчальної, наукової літератури, ознайомленні з екологічним законодавством інших країн, вивченні практики застосування екологічного законодавства тощо. Самостійна робота призначена для поглиблення знань студентів із тем, що передбачені навчальною дисципліною.

Підсумковий контроль знань студентів

Підсумковий контроль з навчальної дисципліни «Екологічне право» – це семестровий контроль, що проводиться у формі досесійного заліку за результатами практичних занять (у 6-му семестрі) та іспиту (у 7-му семестрі).

Завданням підсумкового контролю є перевірка засвоєння студентом теоретичного і практичного матеріалу з навчальної дисципліни, розуміння програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчо використовувати накопичені знання, уміння

сформулювати своє ставлення до певної проблематики з навчальної дисципліни.

Фонд оціночних засобів підсумкового контролю з екологічного права складає:

1) для заліку – усне опитування, контрольна робота, присутність та активність на практичних заняттях, відпрацьовані пропущені заняття та мінімальна кількість балів за їх результатами (**10 балів**);

2) для іспиту – усна відповідь з питань, перелік яких дозволяє в цілому оцінити знання, вміння, що складають рівень набутих компетентностей, та результати навчання відповідно до визначеної розрахункової шкали. Основні питання з навчальної дисципліни «Екологічне право» розміщені у відповідних екзаменаційних білетах (по три питання у білеті).

До іспиту допускаються студенти, які були присутніми на лекційних та практичних заняттях з екологічного права і набрали **не менше 25 балів** за результатами роботи на практичних заняттях, виконання контрольних робіт та індивідуальної роботи. Результати підсумкового контролю на іспиті оцінюються в діапазоні **від 0 до 60 балів**.

Шкала оцінювання результатів підсумкового контролю знань

Критерії оцінювання знань і умінь студента при підсумковому контролі повинні відповідати нижчевказаним параметрам:

Кількість балів	Критерії оцінювання знань і умінь студента
60	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах та концепціях дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.
	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.

55	<p>2. Засвоєння основної літератури та ознайомлення з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.</p>
50	<p>1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.</p>
45	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Помилки та суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.</p>
40	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою.</p> <p>3. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.</p>
35	<p>1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Наявність помилок у відповіді на іспиті.</p>
0	<p>1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.</p>

Сумарні результати поточного та підсумкового контролю знань студентів в балах заносяться до відомості обліку підсумкової успішності. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється згідно зі шкалою критеріїв та рівнів оцінювання результатів навчання студентів.

Критерії та рівні оцінювання результатів навчання

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінний рівень)	90–100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4 (типовий рівень)	80–89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75–79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (пороговий рівень)	70–74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60–69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2 (незадовільний рівень)	20–59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		1–19

Веб-ресурси кафедри:

електронна пошта кафедри: kaf_ekolaw@nlu.edu.ua

сторінка кафедри у Facebook:

https://www.facebook.com/pg/%D0%9A%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B0-%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B0-%D0%9D%D0%AE%D0%A3-%D1%96%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%96-%D0%AF%D1%80%D0%BE%D1%81%D0%BB%D0%B0%D0%B2%D0%B0-%D0%9C%D1%83%D0%B4%D1%80%D0%BE%D0%B3%D0%BE-106081781243581/about/?ref=page_internal

Telegram (чат і канал): https://t.me/kafedra_ecopravo

Youtube:

<https://www.youtube.com/channel/UCwfmIOSqZHotOp-t29FN9gg/featured>